השותפין פרק ראשון בבא בתרא ו

או דילמא. כיון דמוחזק לן דאין אדם פורע בתוך זמנו לא אמרינן במקום דאיכא חזקה דמרעיה לדבוריה מה לי לשקר וליהמטהו: **אמר לו סין.** וכפני עדים: **אין לך בידי.** לשלם שהרי יש עדים שהודה לו בפניהם וכיון דאמר "לא לויתי" מודה הוא שלא פרע שכל מי שאינו לוה אינו פורע הלכך כאומר "לא פרעתי" דמי דאינו אומר פרעתי נאמן אפילו לוה בפני עדים דקי"ל בשבועות (דף מא:) המלוה את חבירו בעדים אין צריך לפורעו בעדים: **סמך לפלגא.** שלא היה כותל קדם מרוב כותל הראשון אלא נתאין אותו מרובה לא הגיע לגובהו של ראשון: **סמך לכולה.** מייב ליתן לו חלקו בכותל הראשון כאילו סמך כותל שני כנגד כל הראשון דכיון דהתחיל סופו לגמור ויסן תקרה ותכן אינו"ם שלא נתן עליו את התקרה (ד) עתן מיד: **תוס'.** ויעשה עליות ע"ג תקרה ויצטרך לו כותל שהגביה חבירו. ע"כ: **ומודה רב סונא בקרנא ולופתא.** בחיבור שבקרן זוית. 'לופתא' - חבור הרי שהיה סוף ביתו של לוכון דבוק לכותל זה שבין שני חצרות ולאחר זמן נמלך לוכון זה וחיבר בין מוטבו בקרן זוית של סוף ביתו ובליטה הבנין משוכה כנגד מקצת חורב הכותל המבדיל בין החלקות מודה רב הונא דלמאי דלא סמך לא סמך שאין בנין כזה עשוי לימסך (ה): **ומודה רב נחמן בלפריזא ובלקבועי כשורי.** לענין גובה דקאמר רב נחמן "דלמאי דלא סמך לא סמך" מודה הוא שאם עשה בכותל שסמך מקום הנתת רלשי 'קורות עליה' על פני כולה סופו להגביהו עוד כשיעור גובה עליה וניתן עליה בגובה הכותל הראשון וניתן חלק בכל גובהו: **לפריזא.** עץ חרוך ועב שטוקן על פני כל אורך הכותל להניח עליו רלשי קורות ומגין עליהם שלא ירקבו מחמת ליחלוח הכותל, ובלשון משנה קרוי מלמיסין ואלו שאין לו (ו) עץ עב, עושה חוריס בכותל וטוחן נסרים קטנים למעלה ולמטה ולגדדין ומניח בתוכו רלשי קורות והייב לקבעתה דכשורי: **בי לא הוי חזקה.** שמעון שהגביה כותל החולק בחלר למעלה מד' אמות ועשה בו חלונות נגד רלוכן להנתת רלשי קורות כמו שפירשתי לא הויא חזקה לגבי רלוכן דאמר "אני סייעתיך להגביהו שלא נתן הייב בתוך זמנו ולאחר זמנו ואמר פרעתיך בתוך הזמן דליכא מינו כדפרי' לעיל אבל לאחר זמנו הוי בחזקת שנתן דבמקום חזקה אמריגן מה לי לשקר אף כיחא ליה לשטויי הכתם מימר אמר מי יימר דמחייבי לי רבנן דלא תיקבי נמי לאביי ולרבא: **בל** האומר לא לויתי כאומר כו'.

הקשה ה"ר יצחק מה צריך כאן לטעם כל האומר כו' הא ודאי כיון שכבר הודה בו לא מהימן לומר שלא לוה דבשלמא בשבועות (דף מא: ופס ד"ה כל) צריך להאי טעמא שאומר לו מנה לי בידך והלה אומר להד"מ ואתו עדים ואמרי ראינו שלוה ופרע הכתם הא דקאמרי שהדי שלוה מהימני הא דקאמרי (ח) פרע לא מהימני הא מיהו קמכחיש להו דאמר לא לויתי והאומר לא לויתי כאומר לא פרעתי דמי אבל הכא לא צריך כלל ואומר ר"י דאיצטריך לאשמועינן דלא מצי למימר האומר לא לויתי לא שלא לוה כלל אלא כאילו לא לויתי לפי שפרעתי קמ"ל דכאילו אומר לא פרעתי בהדיא: **סמך** לפלגא סמך לכולה. הא לפלגא לאיירי בין לאורך בין לגובה: ד) **ומודה** רב הונא בקרנא ולופתא. מפרש ר"ת קרנא להיכר שלא יתריך החומה יותר שכסוף אותו כותל שסמך (ט) כייפיה לקרנא כלפי כותלו של חבירו ולופתא הוי היכר שלא יגביה הכותל יותר כגון שעשה היכר בראש החומה לפי שרגילין לעשות החומה גרה למעלה שיפלו הגשמים מתוך לחומה ולא יסכו שם ומודה רב נחמן בלפריזא היא היכר שיתריך עדיין הכותל שכסוף אורך החומה אינו שוה שלא אבן אחת בולטת ואחת שוקעת דודאי עדיין יתריכו ולקבעתה דכשורי הייט שעשה מקום הנתת רלשי קורות דמוכח שסופו להגביה עד שיעור גובה עליה: **ואמר** לו פרעתיך בזמני אמאי לא כו'. הוה מצי לשטויי הא דקאמר בחזקת שלא נתן הייב בתוך זמנו לו בזמנו ואמר פרעתיך בתוך הזמן דליכא מינו כדפרי' לעיל אבל לאחר זמנו הוי בחזקת שנתן דבמקום חזקה אמריגן מה לי לשקר אף כיחא ליה לשטויי הכתם מימר אמר מי יימר דמחייבי לי רבנן דלא תיקבי נמי לאביי ולרבא: **בל** האומר לא לויתי כאומר כו'.

הקשה ה"ר יצחק מה צריך כאן לטעם כל האומר כו' הא ודאי כיון שכבר הודה בו לא מהימן לומר שלא לוה דבשלמא בשבועות (דף מא: ופס ד"ה כל) צריך להאי טעמא שאומר לו מנה לי בידך והלה אומר להד"מ ואתו עדים ואמרי ראינו שלוה ופרע הכתם הא דקאמרי שהדי שלוה מהימני הא דקאמרי (ח) פרע לא מהימני הא מיהו קמכחיש להו דאמר לא לויתי והאומר לא לויתי כאומר לא פרעתי דמי אבל הכא לא צריך כלל ואומר ר"י דאיצטריך לאשמועינן דלא מצי למימר האומר לא לויתי לא שלא לוה כלל אלא כאילו לא לויתי לפי שפרעתי קמ"ל דכאילו אומר לא פרעתי בהדיא: **סמך** לפלגא סמך לכולה. הא לפלגא לאיירי בין לאורך בין לגובה: ד) **ומודה** רב הונא בקרנא ולופתא. מפרש ר"ת קרנא להיכר שלא יתריך החומה יותר שכסוף אותו כותל שסמך (ט) כייפיה לקרנא כלפי כותלו של חבירו ולופתא הוי היכר שלא יגביה הכותל יותר כגון שעשה היכר בראש החומה לפי שרגילין לעשות החומה גרה למעלה שיפלו הגשמים מתוך לחומה ולא יסכו שם ומודה רב נחמן בלפריזא היא היכר שיתריך עדיין הכותל שכסוף אורך החומה אינו שוה שלא אבן אחת בולטת ואחת שוקעת דודאי עדיין יתריכו ולקבעתה דכשורי הייט שעשה מקום הנתת רלשי קורות דמוכח שסופו להגביה עד שיעור גובה עליה: **הלי**

אי דילמא במקום חזקה לא אמרינן מה לי לשקר: **ת"ש** בחזקת שנתן עד שיביא ראיה שלא נתן היכי דמי אילימא שתבעו לאחר זמן ואמר לו "פרעתיך בזמני" פשיטא, אלא לאו דאמר ליה "פרעתיך בתוך זמני" אלמא אפילו במקום חזקה אמרי' מה לי לשקר, שאני הבא דכל שפא ושפא זמניה הוא **ת"ש** מר אמרת ולמעלה אין מחייבין אותו, סמך לו כותל אחר כו' אלא שביא ראיה שנתן ה"ד: אילימא שתבעו לאחר זמנו ואמר לו "פרעתיך בזמני" אמאי לא אלא לאו דאמר "פרעתיך בתוך זמני" אלמא במקום חזקה לא אמרינן מה לי לשקר שאני הבא דאמר מי יימר דמחייבי לי רבנן א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי **ת"ש** אמנה לי בידך אמר לו הין, למחר אמר לו תנהו לי, אם אמר: נתתיו לך פטור, אין לך בידי חייב מאי לאו "נתתיו לך" דא"ל פרעתיך בזמני "אין לך בידי" דא"ל פרעתיך בתוך זמני וקתני חייב אלמא במקום חזקה לא אמרינן מה לי לשקר, לא, מאי "אין לך בידי" - לא היו דברים מעולם: ג) דאמר מר כל האומר "לא לויתי" כאומר "לא פרעתי" דמי: סמך לו כותל אחר מגלגלין עליו את הכל כו': א"ר הונא סמך לפלגא סמך לכולה ורב נחמן אמר למאי דסמך, סמך, למאי דלא סמך, לא סמך, ג) ומודה רב הונא בקרנא ולופתא ומודה ר"ג באפריזא (ג) ובקבעתא דכשורי. אמר רב הונא "בי כוי לא הוי חזקה ואע"ג דעבד ליה הימלטי דא"ל אמינא לבי פייסת לי לא ליתרע אשיתא" (ג) אמר ר"נ אחזיק להורדי לא אחזיק לכשורי, לכשורי אחזיק להורדי, רב יוסף אמר: אחזיק להורדי אחזיק לכשורי א"ר אמר רב נחמן 'אחזיק: להורדי אחזיק לכשורי לכשורי אחזיק להורדי. אמר רב נחמן 'אחזיק לנטפי אחזיק לשפכי, אחזיק לשפכי לא אחזיק לנטפי, ורב יוסף אמר אפילו אחזיק לשפכי אחזיק לנטפי א"ר אמר רב נחמן 'אחזיק לשפכי אחזיק לנטפי, לנטפי אחזיק לשפכי אבל לצריפא דאורבני לא, רב יוסף אמר "אפי' צריפא דאורבני, עבד רב יוסף עובדא בצריפא דאורבני/ אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה המשכיר בית לחבירו בבירה

מסורת הש"ס

א) שבועות לח:: ב) שם מא: כתובות פא. ג) [נתרוך עכן לפתח כלרך כפי' סוגיא זו] ד) לפי' מהרש"א הד"מ.

רבינו גרשום

והלה אומר לפני עדים הן. אין לך בידי משלם חייב הואיל והודה לו מעיקרא: פרעתיך בזמני. באותו [היום] שתבעו. אלמא דבמקום חזקה לא אמרי' מה לי לשקר. לא לעולם בעלמא אמרי' מה לי לשקר והבא כי אמר ליה אידך אין לך בידי משום מאי חייב לאו זמן ותוך זמן איכא הבא. אלא מש"ה חייב אתמול אמר לו הן בפני עדים ועכשיו אמר ליה אין לך בידי כמאן דכפר ליה בתר הודאתו דמי ח) הבא אמר לויתי ויש עדים שלא יכול לומר לא פרעתי דמי וחייב לפרוע ולעולם מיהא ליכא למישמע מינה:

פיסקא סמך לו כותל אחר. כדפרישית לעיל: סמך לפלגא סמך לכולה. שאם סמך זה כותל כנגד אותו כותל שהגביהו חבירו משלו ולא האריכו כשיעור אותו כותל כולו אלא כנגד חציו (משום דאמר סמך לכולה) אעפ"כ אמר רב הונא מגלגלין עליו את הכל ויתן חלקו המגיע בכל הכותל אע"פ שלא סמך אלא כנגד חציו משום דאמר' היום או למחר יסלק בעצמו ויארכינו כנגד כולו: מה דסמך סמך. שכנגד אותו שיעור שסמך יתן חלקו ואם לא דלא מחייבי ליה עכשיו משום היום ומחר; בקרנא ולופתא. קרנא שאם התחיל אותו כותל שסמך מרוצץ שלא כנגד אותו כותל שהגביה חבירו אלא סופו של אותו כותל שסמך אותו כנגד זוית של אותו כותל שהגביה חבירו בהא מודה רב הונא שאין מגלגלין עליו ליתן אלא כנגד חלקו באותו קרן שאם היה דעתו לסומכו היום ומחר כולו כנגד אותו כותל לא היה בונה משך בנינו לצד אחר לופתא אנפנדי"ף בלע"ז כלומר שלא סמך האי כותל כנגד גובה של כותל חבירו אלא הגביהו כנגד מחצית כותלו של חבירו ולא משום בית אלא לקרות עליו משם בהא מודה רב הונא שלא יתן אלא כנגד אותו גובה של אותו לופתא לפי שאין בדעתו להגביהו יותר: ומודה רב נחמן באפריזא. היינו טורפש"א בלע"ז אע"ג דאמר רב נחמן למאי דסמך סמך דלא יתן אלא כנגד שיעורא דסמך מודה שאם סמך כותלו כנגד חציו גובה כמו אותו כותל שהגביה

הגהות הב"ח

(ה) גמ' דאמר ליה פרעתיך כתוב: (ב) שם ומודה רב נחמן בחכריזא ובלקבעתא דכשורי אמור רב נחמן בי כוי לא הויא חזקה ואע"ג דעבד ליה הימלטי דאמר רב נחמן בי כוי לא הויא חזקה ולא יתריך החומה יותר שכסוף אותו כותל שסמך (ט) כייפיה לקרנא כלפי כותלו של חבירו ולופתא הוי היכר שלא יגביה הכותל יותר כגון שעשה היכר בראש החומה לפי שרגילין לעשות החומה גרה למעלה שיפלו הגשמים מתוך לחומה ולא יסכו שם ומודה רב נחמן בחכריזא ובלקבעתא דכשורי אמור רב נחמן בי כוי לא הויא חזקה ולא יתריך החומה ולא יגביה הכותל יותר כגון שעשה היכר בראש החומה לפי שרגילין לעשות החומה גרה למעלה שיפלו הגשמים מתוך לחומה ולא יסכו שם ומודה רב נחמן בלפ